

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 28 września 2004 r.

w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną

(Dz. U. z dnia 11 października 2004 r.)

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) gatunki dziko występujących:
 - a) zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
 - b) zwierząt objętych ochroną częściową,
 - c) zwierząt objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
 - d) ptaków, które mogą być sprzedawane, transportowane i przetrzymywane w celach handlowych, jeżeli zostały legalnie upolowane,
 - e) zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania;
- 2) zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt i odstępstwa od zakazów;
- 3) sposoby ochrony gatunków zwierząt, w tym wielkość stref ochrony.

§ 2. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, oraz sposoby ich pozyskiwania są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. d, są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. W stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2-4, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) zabijania, okaleczania, chwytania, transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 2) zbierania, przetrzymywania i posiadania zwierząt martwych, w tym spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 3) niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 4) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 5) niszczenia ich gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 6) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 7) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;
- 8) preparowania martwych zwierząt lub ich części, w tym znalezionych;
- 9) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 10) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;

- 11) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 12) fotografowania, filmowania i obserwacji mogących powodować płoszenie lub niepokojenie ptaków, przy nazwach których w załączniku nr 1 do rozporządzenia zamieszczono symbol "(1)", oraz nietoperzy;
- 13) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 14) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

§ 7. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2 i 3, nie dotyczą:

- 1) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;
- 3) chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez wojewodę zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania;
- 4) chwytania zwierząt rannych i osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania do ośrodków rehabilitacji zwierząt oraz przetrzymywania w tych ośrodkach na czas odzyskania zdolności samodzielnego życia i przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego.

§ 8. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2 i 3, z wyjątkiem gatunków przy nazwach których w załączniku nr 1 do rozporządzenia zamieszczono symbol "(1)", nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów.

§ 9. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 4, nie dotyczą:

- 1) pozyskiwania gatunków zwierząt lub ich części i produktów pochodnych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie wojewody na to pozyskiwanie;
- 2) przetrzymywania, zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa żywych, martwych i spreparowanych zwierząt, o których mowa w pkt 1, oraz ich części i produktów pochodnych.

§ 10. Sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt polegają w szczególności na:

- 1) ustalaniu stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania dla gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. e, określonych w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) zabezpieczaniu ostoi i stanowisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 3) wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska zwierząt:
 - a) renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk,
 - b) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków wodnych,
 - c) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody,
 - d) zapobieganiu sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów,
 - e) odtwarzaniu oraz zakładaniu nowych zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych,
 - f) budowie sztucznych miejsc lęgowych,
 - g) dostosowaniu terminów i sposobów wykonania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji,
 - h) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy umożliwiających migrację,
 - i) zapewnianiu drożności cieków będących szlakami migracji, w tym budowie przepławek i kanałów, rozbiórce przeszkód oraz stałej konserwacji istniejących przepławek,
 - j) instalowaniu przejść dla zwierząt pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi,
 - k) regulacji liczebności roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na chronione gatunki;
- 4) obserwacji i dokumentowaniu (monitoringu) stanowisk, ostoi i populacji gatunków;
- 5) wspomaganiu rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych;
- 6) zabezpieczaniu reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ;
- 7) zasilaniu populacji naturalnych przez wprowadzanie osobników z hodowli ex situ;
- 8) przywracaniu zwierząt z hodowli ex situ do środowiska przyrodniczego;
- 9) przenoszeniu zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska;

- 10) edukacji społeczeństwa oraz właściwych służb w zakresie rozpoznawania gatunków chronionych i sposobów ich ochrony;
- 11) prowadzeniu hodowli zwierząt z gatunków chronionych wykorzystywanych do celów gospodarczych;
- 12) promowaniu technologii prac związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i wodnej, umożliwiających zachowanie ostoi i stanowisk gatunków chronionych.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 134, poz. 1438).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, Z WYSZCZEGÓLNIENIEM GATUNKÓW WYMAGAJĄCYCH OCHRONY CZYNNEJ¹⁾

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	PIJAWKI	HIRUDINEA
	PIJAWKI SZCZĘKOWE	GNATHOBDELLIDA
	pijawkowate	Hirudinidae
1	pijawka lekarska (2)	Hirudo medicinalis
	SKORUPIAKI	CRUSTACEA
	OBUNOGI	AMPHIPODA
	zmieraczkowate	Talitridae
2	zmieraczek plażowy	Talitrus saltator
	OWADY	INSECTA
	WAŻKI	ODONATA
	gadziogłówkowate	Gomphidae
3	gadziogłówka żółtonoga	Gomphus flavipes
4	trzepla zielona	Ophiogomphus cecilia
	lątkowate	Coenagrionidae
5	iglica mała (1)	Nehalennia speciosa
6	lątka ozdobna (1) (2)	Coenagrion ornatum
7	lątka zielona (1)	Coenagrion armatum
	pałatkowate	Lestidae
8	straszka północna	Sympecma paedisca
	szklarkowate	Corduliidae
9	miedziopiersz górski (1)	Somatochlora alpestris
10	miedziopiersz północny	Somatochlora arctica

	szklarnikowate		Cordulegastridae
11	szklarnik leśny		<i>Cordulegaster boltonii</i>
	ważkowate		Libellulidae
12	zalotka białoczelna		<i>Leucorrhinia albifrons</i>
13	zalotka spłaszczona		<i>Leucorrhinia caudalis</i>
14	zalotka większa		<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
	żagnicowate		Aeschnidae
15	żagnica północna (1)		<i>Aeshna caerulea</i>
16	żagnica torfowcowa		<i>Aeshna subarctica</i>
17	żagnica zielona		<i>Aeshna viridis</i>
	PROSTOSKRZYDŁE		ORTHOPTERA
	łatczynowate		Decticinae
18	stepówka		<i>Gampsocleis glabra</i>
	MODLISZKI		MANTODEA
	modliszkowate		Mantidae
19	modliszka zwyczajna		<i>Mantis religiosa</i>
	PLUSKWIAKI		HEMIPTERA
	cykady		Cicadidae
20	piewik podolski		<i>Cicadetta podolica</i>
	CHRUŚCIKI		TRICHOPTERA
	pierzyszowate		Lepidostomatidae
21	krynicznia wilgotka (2)		<i>Crunoecia irrorata</i>
	CHRZĄSZCZE		COLEOPTERA
	biegaczowate		Carabidae
22	biegacz - wszystkie gatunki		<i>Carabus</i> spp.
23	tęcznik - wszystkie gatunki		<i>Calosoma</i> spp.
	bogatkowate		Buprestidae
24	bogatek wspaniały		<i>Buprestis splendens</i>
25	poraj		<i>Dicerca moesta</i>
26	pysznik jodłowy		<i>Eurythyrea austriaca</i>
27	pysznik dębowy (2)		<i>Eurythyrea quercus</i>
	jelonkowate		Lucanidae
28	ciołek matowy (2)		<i>Dorcus parallelipipedus</i>
29	dębosz (1) (2)		<i>Aesalus scarabaeoides</i>
30	jelonek rogacz (1) (2)		<i>Lucanus cervus</i>

31	wynurt (2)	<i>Ceruchus chrysomelinus</i>
	kałużnicowate	Hydrophilidae
32	kałużnica czarna	<i>Hydrophilus aterrimus</i>
33	kałużnica czarnozielona	<i>Hydrophilus piceus</i>
	kózkowate	Cerambycidae
34	borodziej próchnik	<i>Ergates faber</i>
35	dąbrowiec samotnik (1) (2)	<i>Akimerus schaefferi</i>
36	gracz borowy (2)	<i>Tragosoma depsarium</i>
37	kozioróg bukowiec	<i>Cerambyx scopolii</i>
38	kozioróg dębosz (1)	<i>Cerambyx cerdo</i>
39	nadobnica alpejska (1) (2)	<i>Rosalia alpina</i>
40	sichrawa karpacka (1)	<i>Pseudogaurotina excellens</i>
41	średzinka	<i>Mesosa myops</i>
42	taraniec jedwabisty	<i>Dorcadion holosericeum</i>
43	taraniec paskowany	<i>Dorcadion scopoli</i>
44	taraniec płowy	<i>Dorcadion fulvum</i>
45	zmorsznik białowieski	<i>Stictoleptura variicornis</i>
46	zmorsznik olbrzymi	<i>Macroleptura thoracica</i>
	kusakowate	Staphylinidae
47	-**	<i>Velleius dilatatus</i>
48	pogrzybnica Mannerheima	<i>Oxyporus mannerheimii</i>
	plywakowate	Dytiscidae
49	kreślinek nizinny	<i>Graphoderus bilineatus</i>
50	plywak lapoński	<i>Dytiscus lapponicus</i>
51	plywak szerokobrzeżek	<i>Dytiscus latissimus</i>
	ponurkowate	Boridae
52	ponurek Schneidera (2)	<i>Boros schneideri</i>
	poświętnikowate	Scarabaeidae
53	pachnica dębowa (1) (2)	<i>Osmoderma eremita</i>
54	kwietnica okazała (1)	<i>Protaetia aeruginosa</i>
	rozmiazgowate	Pythidae
55	rozmiazg kolweński (2)	<i>Pytho kolwensis</i>
	sprężykowate	Elateridae
56	sprężyk rdzawy (2)	<i>Elater ferrugineus</i>
57	pilnicznik fiołkowy	<i>Limoniscus violaceus</i>
	stonkowate	Chrysomelidae

58	jeziornica rdestnicowa	Macroplea appendiculata
59	jeziornica rupiowa	Macroplea mutica
	śniadkowate	Melandryidae
60	konarek tajgowy (2)	Phryganophilus ruficollis
	wygonakowate	Ochodaeidae
61	wygonak	Ochodaeus chrysomeloides
	zagłębkowate	Rhysodidae
62	zagłębek bruzdkowany (2)	Rhysodes sulcatus
	zgniotkowate	Cucujidae
63	zgniotek cynobrowy	Cucujus cinnaberinnus
64	zgniotek szkarłatny	Cucujus haematodes
	żukowate	Geotrupidae
65	-**	Bolbelasmus unicornis
66	krawiec głowacz	Lethrus apterus
	MOTYLE	LEPIDOPTERA
	barczatkowate	Lasiocampidae
67	barczatka kataks	Eriogaster catax
	bielinkowate	Pieridae
68	szlaczkoń torfowiec (2)	Colias palaeno
69	szlaczkoń szafraniec	Colias myrmidone
	modraszkowate	Lycaenidae
70	czerwończyk fioletek (2)	Lycaena helle
71	czerwończyk nieparek	Lycaena dispar
72	modraszek alkon (2)	Maculinea alcon
73	modraszek arion (2)	Maculinea arion
74	modraszek bagniczek (2)	Plebeius optilete
75	modraszek eroides (2)	Polyommatus eroides
76	modraszek gniady (2)	Polyommatus ripartii
77	modraszek nausitous (2)	Maculinea nausithous
78	modraszek orion (1) (2)	Scolitantides orion
79	modraszek Rebeli (2)	Maculinea rebeli
80	modraszek telejus (2)	Maculinea telejus
	niedźwiedziówkowate	Arctidae
81	krasopani hera	Callimorpha quadripunctaria
	paziowate	Papilionidae

82	niepylak apollo (1) (2)	Parnassius apollo
83	niepylak mnemosyna	Parnassius mnemosyne
84	paź żeglarz	Iphiclidides podalirius
	południcowate	Nymphalidae
85	dostojka akwilonaris	Boloria aquilonaris
86	dostojka eunomia (1) (2)	Boloria eunomia
87	górówka sudecka	Erebia sudetica
88	mszarnik jutta (1) (2)	Oeneis jutta
89	osadnik wielkooki (2)	Lopinga achine
90	pasyn lucylla (2)	Neptis rivularis
91	przeplatka aurinia (1) (2)	Euphydryas aurinia
92	przeplatka maturalna	Euphydryas maturalna
93	przestrojnik titonus (1) (2)	Pyronia titonus
94	skalnik alcyona (2)	Hipparchia alcyone
95	skalnik bryzeida (2)	Chazara briseis
96	skalnik driada (1) (2)	Minois dryas
97	strzępotek edypus (1) (2)	Coenonympha oedippus
98	strzępotek hero (2)	Coenonympha hero
99	strzępotek soplaczek (2)	Coenonympha tullia
	sówkowate	Noctuidae
100	ksylomka strix (2)	Xylomoia strix
101	wstęgówka bagienka (2)	Catocala pacta
	zawisakowate	Sphingidae
102	postojak wiesiołkowiec	Proserpinus proserpina
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA
	mrówkowate	Formicidae
103	mrówka łąkowa (2)	Formica pratensis
104	mrówka pniakowa (2)	Formica truncorum
105	mrówka północna (2)	Formica aquilonia
106	mrówka smętница (2)	Formica lugubris
	porobnicowate	Anthophoridae
107	rozrożka chabrowa (2)	Tetralonia dentata
108	trzmiele - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Bombus spp.
	- trzmiela kamiennika	Bombus lapidarius
	- trzmiela ziemnego	Bombus terrestris

109	porobnica mularka	Anthophora parietina
110	porobnica opylona	Anthophora pubescens
111	porobnica włochatka	Anthophora plumipes
112	zadrzechnia czarnoroga (2)	Xylocopa valga
113	zadrzechnia fioletowa (2)	Xylocopa violacea
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
	PAJĄKI	ARANEIDA
114	gryziele - wszystkie gatunki	Atypidae
	krzyżakowate	Araneidae
115	tygrzyk paskowany	Argiope bruennichi
	osnuwikowate	Linyphiidae
116	-**	Bathyphantes eumenis
117	-**	Mughiphantes pulcher
	poskoczowate	Eresidae
118	poskocz krasny	Eresus cinnaberinus
	skakunowate	Salticidae
119	strojniś nadobny	Philaeus chrysops
	ŚLIMAKI	GASTROPODA
	NASADOCZNE	BASOMMATOPHORA
	zatozczkowate	Planorbidae
120	zatozczek łamliwy	Anisus vorticulus
	TRZONKOOCZNE	STYLLOMMATOPHORA
	beczułkowate	Orculidae
121	poczwarówka pagoda	Pagodulina pagodula
	błotniarkowate	Lymnaeidae
122	błotniarka otułka (2)	Myxas glutinosa
	igliczkowate	Aciculidae
123	igliczek karpacki	Acicula parcelineata
	pomrowcowate	Milacidae
124	pomrów nakrapiany	Tandonia rustica
	pomrowikowate	Agriolimacidae
125	pomrowik mołdawski	Deroceras moldavicum
	poczwarokowate	Pupillidae
126	poczwarówka górską	Pupilla alpicola
	poczwarówkowate	Vertiginidae
127	poczwarówka jajowata	Vertigo moulinsiana

128	poczwarówka kolumienka	<i>Columella columella</i>
129	poczwarówka Geyera	<i>Vertigo geyeri</i>
130	poczwarówka północna	<i>Vertigo arctica</i>
131	poczwarówka zębata	<i>Truncatellina claustralis</i>
132	poczwarówka zmienna	<i>Vertigo genesii</i>
133	poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>
	szklarkowate	Zonitidae
134	szklarka podziemna	<i>Oxychilus inopinatus</i>
	ślimakowate	Helicidae
135	ślimak Bąkowskiego	<i>Trichia bakowskii</i>
136	ślimak Bielza	<i>Trichia bielzi</i>
137	ślimak obrzeżony (2)	<i>Helicodonta obvoluta</i>
138	ślimak ostrokrawędzisty	<i>Helicigona lapicida</i>
139	ślimak Rossmasslera	<i>Chilostoma rosmaessleri</i>
140	ślimak tatrzański	<i>Chilostoma cingulellum</i>
141	ślimak żeberkowany	<i>Helicopsis striata</i>
142	ślimak żółtawy	<i>Helix lutescens</i>
	świdrzykowate	Clausiliidae
143	świdrzyk kasztanowaty	<i>Macrogastra badia</i>
144	świdrzyk łamliwy	<i>Balea perversa</i>
145	świdrzyk ozdobny (2)	<i>Charpentieria ornata</i>
146	świdrzyk siedmiogrodzki	<i>Vestia elata</i>
147	świdrzyk śląski	<i>Cochlodina costata</i>
	zawójkowate	Valvatidae
148	zawójka rzeczna (2)	<i>Borysthenia naticina</i>
	ziarnkowate	Chondrinidae
149	poczwarówka pagórkowa	<i>Granaria frumentum</i>
	źródłarkowate	Hydrobiidae
150	niepozorka ojcowiska (2)	<i>Falniowska neglectissima</i>
	MAŁŻE	BIVALVIA
	BLASZKOSKRZELNE WŁAŚCIWE	EULAMELLIBRANCHIA
	bursztynkowate	Succineidae
151	bursztynka piaszkowa (2)	<i>Catinella arenaria</i>
	kulkówkowate	Sphaeriidae
152	gałeczka rzeczna	<i>Sphaerium rivicola</i>

153	gałeczka żeberkowana	Sphaerium solidum
	perloródkowate	Margaritiferidae
154	skójką perlorodna (2)	Margaritifera margaritifera
	skójkowate	Unionidae
155	skójką gruboskorupowa (2)	Unio crassus
156	szczeżuja spłaszczona	Pseudoanodonta complanata
157	szczeżuja wielka (2)	Anodonta cygnea
	KRAĞŁOUSTE	CYKLOSTOMATA
	MINOGOKSZTAŁTNE	PETROMYZONTIFORMES
	minogowate	Petromyzontidae
158	minóg morski (2)	Petromyzon marinus
159	minóg rzeczny (2)	Lampetra fluviatilis
160	minóg strumieniowy	Lampetra planeri
161	minóg ukraiński	Eudontomyzon mariae
	RYBY	PISCES
	JESIOTROKSZTAŁTNE	ACIPENSERIFORMES
	jesiotrowate	Acipenseridae
162	jesiotr zachodni (2)	Acipenser sturio
	ŚLEDZIOKSZTAŁTNE	CLUPEIFORMES
	śledziowate	Clupeidae
163	aloza	Alosa alosa
164	parposz	Alosa fallax
	KARPIOKSZTAŁTNE	CYPRINIFORMES
	karpowate	Cyprinidae
165	ciosa - z wyjątkiem występującej w wodach Zalewu Wiślanego	Pelecus cultratus
166	kiełb białopłetwy	Romanogobio albipinnatus
167	kiełb Kesslera (2)	Romanogobio kessleri
168	piekielnica	Alburnoides bipunctatus
169	różanka	Rhodeus sericeus
170	strzebla błotna (1) (2)	Eupallasella perenurus
171	kozowate - wszystkie gatunki	Cobitidae
	przyłgowate	Balitoridae
172	śliz	Barbatula barbatula
	CIERNIKOKSZTAŁTNE	GASTEROSTEIFORMES
	ciernikowate	Gasterosteidae

173	pocierniec	Spinachia spinachia
	IGLICZNIOKSZTAŁTNE	SYNGNATHIFORMES
174	igliczniowate - wszystkie gatunki	Sygnathidae
	OKONIOKSZTAŁTNE	PERCIFORMES
	babkowate	Gobiidae
175	babka czarna	Gobius niger
176	babka czarnoplamka	Gobiusculus flavescens
177	babka mała	Pomatoschistus minutus
178	babka piaskowa	Pomatoschistus microps
	SKORPENOKSZTAŁTNE	SCORPAENIFORMES
	głowaczowate	Cottidae
179	głowacz białopłetwy (2)	Cottus gobio
180	głowacz przegopłetwy (2)	Cottus poecilopus
181	kur rogacz	Myoxocephalus quadricornis
	dennikowate	Liparidae
182	dennik	Liparis liparis
183	PŁAZY - wszystkie gatunki (2)	AMPHIBIA
	GADY	REPTILIA
	ŁUSKOSKÓRE	SQUAMATA
	wężowate	Elaphidae
184	gniewosz plamisty (1) (2)	Coronella austriaca
185	waż Eskulapa (1) (2)	Elaphe longissima
186	żmija zygzakowata (2)	Vipera berus
	ŻÓŁWIE	TESTUDINES
	żółwie słodkowodne	Emydidae
187	żółw błotny (1) (2)	Emys orbicularis
188	GADY - pozostałe gatunki	REPTILIA
	PTAKI	AVES
	NURY	GAVIIFORMES
189	nury - wszystkie gatunki	Gaviidae
	PERKOZY	PODICIPEDIFORMES
190	perkozy - wszystkie gatunki	Podicipedidae
	PEŁNOPIĘTWE	PELECANIFORMES
	kormorany	Phalacrocoracidae
191	kormoran czubaty	Phalacrocorax aristotelis

192	kormoran mały	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>
	pelikany	Pelecanidae
193	pelikan kędzierzawy	<i>Pelecanus crispus</i>
194	pelikan różowy	<i>Pelecanus onocrotalus</i>
	BRODZĄCE	CICONIIFORMES
	czaplowate	Ardeidae
195	bączek (2)	<i>Ixobrychus minutus</i>
196	ślepowron (1) (2)	<i>Nycticorax nycticorax</i>
197	czaplowate - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Ardeidae
	- czapli siwej	<i>Ardea cinerea</i>
	bociany	Ciconidae
198	bocian biały (2)	<i>Ciconia ciconia</i>
199	bocian czarny (1) (2)	<i>Ciconia nigra</i>
	BLASZKODZIOBE	ANSERIFORMES
	kaczkowate	Anatidae
200	cyranka (2)	<i>Anas querquedula</i>
201	gagoł (2)	<i>Bucephala clangula</i>
202	nurogęs (2)	<i>Mergus merganser</i>
203	ohar (2)	<i>Tadorna tadorna</i>
204	piaskonos (2)	<i>Anas clypeata</i>
205	rożeniec (2)	<i>Anas acuta</i>
206	szlachar (1) (2)	<i>Mergus serrator</i>
207	kaczkowate - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Anatidae
	- bernikli kanadyjskiej	<i>Brandta canadensis</i>
	- gęsi białoczelnej	<i>Anser albifrons</i>
	- gęgawy	<i>Anser anser</i>
	- gęsi zbożowej	<i>Anser fabalis</i>
	- cyraneczki	<i>Anas crecca</i>
	- krzyżówki	<i>Anas platyrhynchos</i>
	- głowienki	<i>Aythya ferina</i>
	- czernicy	<i>Aythya fuligula</i>
	JASTRZĘBIOWE	ACCIPITRIFORMES
	jastrzębiowate	Accipitridae
208	bielik (1)	<i>Haliaeetus albicilla</i>
209	błotniak łąkowy (2)	<i>Circus pygargus</i>

210	białotniak stawowy (2)	Circus aeruginosus
211	białotniak zbożowy (2)	Circus cyaneus
212	gadożer(1) (2)	Circaetus gallicus
213	orlik krzykliwy (1)	Aquila pomarina
214	orlik grubodzioby (1) (2)	Aquila clanga
215	orzeł przedni (1) (2)	Aquila chrysaetos
216	orzełek (1) (2)	Hieraaetus pennatus
217	kania czarna (1)	Milvus migrans
218	kania ruda (1)	Milvus milvus
219	jastrzębiowate - pozostałe gatunki	Accipitridae
	rybołowy	Pandionidae
220	rybołów(1) (2)	Pandion haliaetus
	SOKOŁOWE	FALCONIFORMES
	sokołowate	Falconidae
221	kobuz (2)	Falco subbuteo
222	pustułka (2)	Falco tinnunculus
223	raróg (1)	Falco cherrug
224	sokół wędrowny (1) (2)	Falco peregrinus
225	sokołowate - pozostałe gatunki	Falconidae
	GRZEBIACE	GALLIFORMES
	głuszcowate	Tetraonidae
226	cietrzew (1) (2)	Tetrao tetrix
227	głuszec (1) (2)	Tetrao urugallus
	kurowate	Phasianidae
228	przepiórka	Coturnix coturnix
	ŻURAWIOWE	GRUIFORMES
	żurawie	Gruidae
229	żuraw (2)	Grus grus
	dropie	Otididae
230	drop (2)	Otis tarda
	chruściele	Rallidae
231	derkacz (2)	Crex crex
232	kropiatka (2)	Porzana porzana
233	chruściele - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Rallidae

- łyski	Fulica atra
SIEWKOWE	CHARADRIIFORMES
234 alki - wszystkie gatunki	Alcidae
kulony	Burhinidae
235 kulon (2)	Burhinus oedicephalus
siewkowate	Charadriidae
236 czajka (2)	Vanellus vanellus
237 mornel (1)	Charadrius morinellus
238 sieweczka obrożna (2)	Charadrius hiaticula
239 siewkowate - pozostałe gatunki	Charadriidae
ostrygojady	Haematopodidae
240 ostrygojad	Haematopus ostralegus
mewy	Laridae
241 mewa mała (2)	Larus minutus
242 mewy - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Laridae
- mewy białogłowej	Larus cachinnans
- mewy srebrzystej	Larus argentatus
szczudłonogi	Recurvirostridae
243 szablodziób	Recurvirostra avosetta
244 szczudłak	Himantopus himantopus
bekasowate	Scolopacidae
245 batalion (2)	Philomachus pugnax
246 biegus zmienny (1) (2)	Calidris alpina
247 dubelt (2)	Gallinago media
248 krwawodziób (2)	Tringa totanus
249 kszyc (2)	Gallinago gallinago
250 kulik wielki (2)	Numenius arquata
251 łączak (2)	Tringa glareola
252 rycyk (2)	Limosa limosa
253 samotnik (2)	Tringa ochropus
254 bekasowate - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Scolopacidae
- słonki	Scolopax rusticola
255 wydrzyki - wszystkie gatunki	Stercorariidae
rybitwy	Sternidae
256 rybitwa białoczelna (2)	Sterna albifrons

257	rybitwa białoskrzydła (2)	Chlidonias leucopterus
258	rybitwa białowaśa (2)	Chlidonias hybridus
259	rybitwa czarna (2)	Chlidonias niger
260	rybitwa czubata (2)	Sterna sandvicensis
261	rybitwa popielata (2)	Sterna paradisaea
262	rybitwa rzeczna (2)	Sterna hirundo
263	rybitwy - pozostałe gatunki	Sternidae
	GOŁĘBIOWE	COLUMBIFORMES
264	gołębie - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Columbidae
	- grzywacza	Columba palumbus
	KUKUŁKOWE	CUCULIFORMES
	kukułki	Cuculidae
265	kukułka	Cuculus canorus
	SOWY	STRIGIFORMES
	puszczykowate	Strigidae
266	pójdźka (2)	Athene noctua
267	włochatka (2)	Aegolius funereus
268	sóweczka (2)	Glaucidium passerinum
269	puchacz (1) (2)	Bubo bubo
270	uszatka błotna (1) (2)	Asio flammeus
271	puszczykowate - pozostałe gatunki	Strigidae
	płomykówki	Tytonidae
272	płomykówka (2)	Tyto alba
	LELKOWE	CAPRIMULGIFORMES
	lelki	Caprimulgidae
273	lelek	Caprimulgus europaeus
	JERZYKOWE	APODIFORMES
274	jerzyki - wszystkie gatunki	Apodidae
	KRASKOWE	CORACIIFORMES
	zimorodki	Alcenidae
275	zimorodek (2)	Alcedo atthis
	kraski	Coraciidae
276	kraska (2)	Coracias garrulus
	żołąny	Meropidae

277	zołna (2)	Merops apiaster
	dudki	Upupidae
278	dudek (2)	Upupa epops
	DZIEĆCIOŁOWE	PICIFORMES
	dzięcioły	Picidae
279	dzięcioł zielonosiwy (2)	Picus canus
280	dzięcioł zielony (2)	Picus viridis
281	dzięcioł czarny (2)	Dryocopus martius
282	dzięcioł średni (2)	Dendrocopos medius
283	dzięcioł białogrzbiety (2)	Dendrocopos leucotos
284	dzięcioł trójpalczasty (2)	Picoides tridactylus
285	dzięcioły - pozostałe gatunki	Picidae
	WRÓBLOWE	PASSERIFORMES
	dzierzby	Laniidae
286	dzierzba czarnoczelna (2)	Lanius minor
287	dzierzba rudogłowa (2)	Lanius senator
288	dzierzby - pozostałe gatunki	Laniidae
	pokrzewkowate	Sylviidae
289	wodniczka (2)	Acrocephalus paludicola
290	WRÓBLOWE - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	PASSERIFORMES
	- gawrona	Corvus frugilegus
	- kruka	Corvus corax
	- sroki	Pica pica
	- wrony siwej	Corvus corone
	SSAKI	MAMMALIA
	OWADOŻERNE	INSECTIVORA
291	jeżowate - wszystkie gatunki (2)	Erinaceidae
292	ryjówkowate - wszystkie gatunki	Soricidae
	NIETOPERZE	CHIROPTERA
	podkowcowate	Rhinolophidae
293	podkowiec duży	Rhinolopus ferrumequinum
294	podkowiec mały (1) (2)	Rhinolopus hipposideros
	mroczkowate	Vespertilionidae
295	nocek łydkowłosy (1) (2)	Myotis dasycneme
296	nocek orzęsiony (1) (2)	Myotis emarginatus

297	mroczkowate - pozostałe gatunki (2)	Vespertilionidae
	ZAJĄCOKSZTAŁTNE	LAGOMORPHA
	zajacowate	Leporidae
298	zając bielak	Lepus timidus
	GRYZONIE	RODENTIA
	wiewiórkowate	Sciuridae
299	suseł moregowany (1) (2)	Spermophilus citellus
300	suseł perełkowany (1) (2)	Spermophilus suslicus
301	świstak (1)	Marmota marmota
302	wiewiórka pospolita	Sciurus vulgaris
	smużkowate	Zapodidae
303	smużka	Sicista betulina
304	smużka stepowa	Sicista subtilis
	popielicowate	Gliridae
305	koszatka (2)	Dryomys nitedula
306	orzesznica (2)	Muscardinus avellanarius
307	popielica (2)	Glis glis
308	żołędznica (1) (2)	Eliomys quercinus
	chomikowate	Cricetidae
309	chomik europejski (2)	Cricetus cricetus
	nornikowate	Arvicolidae
310	darniówka tatrzańska	Microtus tatricus
311	nornik śnieżny	Chionomys nivalis
	WALENIE	CETACEA
	morświny	Phocoenidae
312	morświn (2)	Phocoena phocoena
313	WALENIE - pozostałe gatunki	CETACEA
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA
	psowate	Canidae
314	wilk (2)	Canis lupus
	kotowate	Felidae
315	żbik (2)	Felis silvestris
316	ryś(1) (2)	Lynx lynx
	łasicowate	Mustelidae
317	gronostaj	Mustela erminea

318	łasica	Mustela nivalis
319	norka europejska (1) (2)	Mustela lutreola
320	tchórz stepowy (1) (2)	Mustela eversmanii
	fokowate	Phocidae
321	foka obrączkowana (2)	Phoca hispida
322	foka pospolita	Phoca vitulina
323	foka szara (2)	Halichoerus grypus
	niedźwiedziowate	Ursidae
324	niedźwiedź brunatny (1) (2)	Ursus arctos
	PARZYSTOKOPYTNE	ARTIODACTYLA
	krętorogie	Bovidae
325	kozica (1) (2)	Rupicapra rupicapra
326	żubr (2)	Bison bonasus

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

(1) - gatunki, dla których nie stosuje się określonych w § 8 rozporządzenia odstępstw od zakazów,

(2) - gatunki zwierząt wymagające ochrony czynnej.

** Brak nazwy polskiej.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	SKORUPIAKI	CRUSTACEA
	DZIESIĘCIONOGI	DECAPODA
	rakowate	Astacidae
1	rak rzeczny - z wyjątkiem obrębów hodowlanych	Astacus astacus
2	rak stawowy - z wyjątkiem obrębów hodowlanych	Astacus leptodactylus
	OWADY	INSECTA
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA
	porobnicowate	Anthophoridae
3	trzmiel kamiennik	Bombus lapidarius
4	trzmiel ziemny	Bombus terrestris

	mrówkowate		Formicidae
5	mrówka śmawa		Formica polyctena
6	mrówka rudnica		Formica rufa
	ŚLIMAKI		GASTROPODA
	TRZONKOOCZNE		STYLLOMMATOPHORA
	ślimakowate		Helicidae
7	ślimak winniczek		Helix pomatia
	PTAKI		AVES
	PEŁNOPŁETWE		PELECANIFORMES
	kormorany		Phalacrocoracidae
8	kormoran czarny - z wyjątkiem występującego na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane		Phalacrocorax carbo
	BLASZKODZIOBE		ANSERIFORMES
9	bernikla kanadyjska		Branta canadensis
	BRODZĄCE		CICONIFORMES
	czaplowate		Ardeidae
10	czapla siwa - z wyjątkiem występującej na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane		Ardea cinerea
	SIEWKOWATE		CHARADRIFORMES
	mewy		Laridae
11	mewa białogłowa		Larus cachinans
12	mewa srebrzysta		Larus argentatus
	WRÓBLOWE		PASSERIFORMES
	krukowate		Corvidae
13	gawron		Corvus frugilegus
14	kruk		Corvus corax
15	sroka		Pica pica
16	wrona siwa		Corvus corone
	SSAKI		MAMMALIA
	OWADOŻERNE		INSECTIVORA
	kretowate		Talpidae
17	kret - z wyjątkiem występującego na terenie ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek, lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych		Talpa europaea

GRYZONIE	RODENTIA
bobrowate	Castoridae
18 bóbr europejski	Castor fiber
myszowate	Muridae
19 badylarka	Micromys minutus
20 karczownik - z wyjątkiem występującego na terenie sadów, ogrodów oraz upraw leśnych	Arvicola terrestris
21 mysz zaroślowa	Apodemus sylvaticus
22 mysz zielna	Apodemus uralensis
DRAPIEŻNE	CARNIVORA
łasicowate	Mustelidae
23 wydra - z wyjątkiem występującej na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane	Lutra lutra

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

ZAŁĄCZNIK Nr 3

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ, KTÓRE MOGĄ BYĆ POZYSKIWANE, ORAZ SPOSOBY ICH POZYSKIWANIA*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Sposób pozyskiwania ze stanu dzikiego
	ŚLIMAKI	GASTROPODA	
	TRZONKOCZNE	STYLLOMMATOPHORA	
	ślimakowate	Helicidae	
1	ślimak winniczek - w okresie od 1 do 31 maja	Helix pomatia	pozyskanie osobników o średnicy muszli większej niż 30 mm
	OWADY	INSECTA	
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA	
	porobnicowate	Anthophoridae	
2	trzmieł kamiennik	Bombus lapidarius	pozyskiwanie wiosennych matek
3	trzmieł ziemny	Bombus terrestris	pozyskiwanie wiosennych matek
	mrówkowate	Formicidae	

4	mrówka ómawa	Formica polyctena	pozyskiwanie części mrowisk
5	mrówka rudnica	Formica rufa	pozyskiwanie części mrowisk

Objaśnienia:

- * Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:
- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
 - wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
 - małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.
- Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

ZAŁĄCZNIK Nr 4

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH PTAKÓW, KTÓRE MOGĄ BYĆ SPRZEDAWANE, TRANSPORTOWANE I PRZETRZYMYWANE W CELACH HANDLOWYCH, JEŻELI ZOSTAŁY LEGALNIE UPOLOWANE*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	GRZEBIĄCE	GALLIFORMES
	kurowate	Phasianidae
1	bażant	Phasianus colchicus
2	kuropatwa	Perdix perdix
	GOŁĘBOWATE	COLUMBIFORMES
	gołębie	Columbidae
3	grzywacz	Columba palumbus
	BLASZKODZIOBE	ANSERIFORMES
	kaczkowate	Anatidae
4	krzyżówka	Anas platyrhynchos

Objaśnienia:

- * Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:
- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
 - wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
 - małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.
- Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

ZAŁĄCZNIK Nr 5

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT, DLA KTÓRYCH WYMAGANE JEST USTALENIE STREF OCHRONY OSTOI, MIEJSC ROZRODU LUB REGULARNEGO PRZEBYWANIA*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Strefa ochrony całorocznej w promieniu do	Strefa ochrony okresowej w promieniu do	Okresowy termin ochrony
1	2	3	4	5	6

OWADY łątkowate		INSECTA Coenagrionidae			
1	iglica mała	Nehalennia speciosa	100 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	-	-
GADY wężowate		REPTILIA Elaphidae			
2	wąż Eskulapa	Elaphe longissima	200 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.04-30.09
3	gniewosz plamisty	Coronella austriaca	100 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.03-31.10
żółwie słodkowodne		Emydidae			
4	żółw błotny	Emys orbicularis	200 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.03-30.09
ptaki jastrzębiowate		Aves Accipitridae			
5	orzeł przedni	Aquila chrysaetos	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
6	orlik grubodzioby	Aquila clanga	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
7	orlik krzykliwy	Aquila pomarina	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
8	gadożer	Circaetus gallicus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-30.09
9	bielik	Haliaeetus albicilla	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
10	orzełek	Hieraetus pennatus	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.02-31.08
11	kania czarna	Milvus migrans	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
12	kania ruda	Milvus milvus	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
kaczkowate		Anatidae			
13	szlachar	Mergus serrator	zalesiona część wyspy, na której stwierdzono gniazdowanie	-	-
czaplowate		Ardeidae			
14	ślepowron	Nycticorax nycticorax	kolonia lęgowa	-	-
bociany		Ciconidae			
15	bocian czarny	Ciconia nigra	100 m od gniazda	500 m od gniazda	15.03-31.08

kraski		Coraciidae			
16	kraska	Coracias garrulus	drzewo z dziuplą, w której regularnie zakładane jest gniazdo	10 m od gniazda	1.04-31.08
sokołowate		Falconidae			
17	raróg	Falco cherrug	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
18	sokół wędrowny	Falco peregrinus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
grzebiące		Galliformes			
19	cietrzew	Tetrao tetrix	-	500 m od tokowiska	1.02-31.05
20	głuszec	Tetrao urogallus	200 m od tokowiska	500 m od tokowiska	1.02-31.05
rybołowy		Pandionidae			
21	rybołów	Pandion haliaetus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
puszczykowate		Strigidae			
22	puchacz	Bubo bubo	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
SSAKI		MAMMALIA			
23	NIETOPERZE - zimowiska, w których w ciągu 3 kolejnych lat choć raz stwierdzono ponad 200 osobników	CHIROPTERA	pomieszczenia i kryjówki zajmowane przez nietoperze	-	-
GRYZONIE		RODENTIA			
popielicowate		Gliridae			
24	żołędnicza	Eliomys quercinus	25 ha starodrzewi wokół stwierdzonego stanowiska	-	-
DRAPIEŻNE		CARNIVORA			
psowate		Canidae			
25	wilk	Canis lupus	-	500 m od nory	1.04-15.07
niedźwiedzie		Ursidae			
26	niedźwiedź brunatny	Ursus arctos	-	500 m od gawry	1.11-31.03

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy RZĘDÓW,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyloną.